

Ułatwienia dla upoważnionych przedsiębiorców (AEO)

Status AEO otrzymują przedsiębiorcy wiarygodni i wypłacalni, których organizacja, infrastruktura i stosowane zabezpieczenia systemów informatycznych oraz miejsc składowania towarów, czy odpowiednio środków transportu, zapewniają bezpieczeństwo miejsc i towarów oraz chronią przed nieuprawnionym dostępem.

Upoważnieni Przedsiębiorcy w związku z bardzo szczegółowym audytem, któremu podlegają przed uzyskaniem świadectwa AEO oraz w zamian za przejęcie części odpowiedzialności za bezpieczeństwo zewnętrznych granic Unii Europejskiej, korzystają z pewnych przywilejów w zakresie ich obsługi przez organy celne.

Podstawową zasadą jest, iż ułatwienia i uproszczenia przysługują bezpośrednio upoważnionemu przedsiębiorcy. Status upoważnionego przedsiębiorcy nie może być wykorzystywany przez inne osoby lub w celu uzyskania ułatwień dla innych osób. Zgodnie z art. 14b ust. 5 RWKC korzyści określone w rozporządzeniu przysługują przedsiębiorcy podającemu niezbędne numery świadectw AEO. Jednocześnie należy zauważyć, iż im więcej ogniw w międzynarodowym łańcuchu dostaw posiada status AEO tym bardziej oczywiste jest realizowanie korzyści przysługujących ze względu na status AEO.

Pewne ułatwienia i uprawnienia związane z posiadaniem statusu AEO przewidują przepisy rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 ustanawiające przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz. U. L 253 z 11.10.1993, s. 1 z późn. zm.) (RWKC). Obejmują one:

1) Mniejszą liczbę kontroli dokumentów i kontroli fizycznych

Posiadacz świadectwa AEO podlega mniejszej liczbie kontroli fizycznych i kontroli dokumentów niż inni przedsiębiorcy. Organy celne mogą postanowić inaczej w celu uwzględnienia szczególnego zagrożenia lub wymogów kontroli ustanowionych w innych przepisach wspólnotowych (art. 14b ust. 4 RWKC).

Analiza ryzyka, będąca podstawą przeprowadzenia kontroli, uwzględnia fakt posiadania przez przedsiębiorcę statusu AEO.

2) Priorytetowe traktowanie przesyłki w przypadku wytypowania do kontroli – przeprowadzenie kontroli poza kolejnością

Jeżeli w następstwie przeprowadzenia analizy ryzyka właściwy organ celny wybiera jednak do celów dalszych kontroli przesyłkę objętą przywózową lub wywózową deklaracją skróconą lub zgłoszeniem celnym złożonym przez upoważnionego przedsiębiorcę, konieczne kontrole należy przeprowadzić w sposób priorytetowy (art. 14b ust. 4 RWKC).

3) Wybór miejsca przeprowadzenia kontroli – na wniosek upoważnionego przedsiębiorcy po uzgodnieniu z organem celnym

Jeżeli upoważniony przedsiębiorca złoży stosowny wniosek i po uzgodnieniu z zainteresowanym organem celnym, kontrole te mogą być przeprowadzone w miejscu innym niż dany urząd (art. 14b ust. 4 RWKC).

4) Możliwość składania mniejszej ilości danych na potrzeby przywózowej/wywózowej deklaracji skróconej

Posiadacze świadectwa AEOS i AEOF przywożący lub wywożący towary mogą składać przywózową i wywózową deklarację skróconą zawierającą ograniczone wymogi w zakresie danych bezpieczeństwa określonych w sekcji 2.5 załącznika 30A do RWKC.

Również przewoźnicy, spedytorzy i agenci celni, posiadający świadectwo AEOS lub AEOF mogą składać przywózowe i wywózowe deklaracje skrócone zawierające mniejszą ilość danych bezpieczeństwa, jeżeli dokonują przywozu lub wywozu towaru na rzecz posiadacza świadectwa AEO (art. 14b ust. 3 RWKC).

Przywózowa deklaracja skrócona

By móc skorzystać z możliwości złożenia mniejszej ilości danych w przywózowej deklaracji skróconej status AEO powinna posiadać:

- osoba składająca przywózową deklarację skróconą oraz wszyscy odbiorcy wskazani w deklaracji
- w przypadku, gdy przywózowa deklaracja skrócona wysyłana jest przez przedstawiciela osoby składającej, status musi posiadać ta osoba, jej przedstawiciel i wszyscy odbiorcy wskazani w deklaracji.

Zgłoszenie celne jako zgłoszenie przed wywozem

By móc skorzystać z możliwości złożenia mniejszej ilości danych w zgłoszeniu celnym, stanowiącym jednocześnie wywózową deklarację skróconą status AEO powinna posiadać:

- osoba składająca zgłoszenie w przypadku, gdy składa zgłoszenie wywózowe, re-eksportowe lub zgłoszenie do uszlachetniania biernego,
- w przypadku, gdy zgłoszenie jest składane przez przedstawiciela, status musi posiadać ta osoba, jej przedstawiciel i wszyscy nadawcy/eksporterzy wskazani w deklaracji.

Wywózowa deklaracja skrócona jako zgłoszenie przed wywozem

By móc skorzystać z możliwości złożenia mniejszej ilości danych w zgłoszeniu celnym, stanowiącym jednocześnie wywózową deklarację skróconą, status AEO powinna posiadać:

- osoba składająca wywózową deklarację skróconą i wszyscy nadawcy w niej wskazani,
- w przypadku, gdy wywózowa deklaracja skrócona jest składana przez przedstawiciela osoby odpowiedzialnej za jej złożenie, status musi posiadać ta osoba, jej przedstawiciel i wszyscy nadawcy wskazani w deklaracji.

5) Upřednie powiadomienie o wytypowaniu przesyłki do kontroli

W przypadku gdy przywózowa deklaracja skrócona została złożona przez posiadacza świadectwa AEOS lub AEOF, właściwy urząd celny, przed przybyciem towarów na obszar celny Wspólnoty, może powiadomić upoważnionego przedsiębiorcę, gdy w wyniku analizy ryzyka pod kątem bezpieczeństwa i ochrony dana przesyłka została wybrana do dalszej kontroli fizycznej. Powiadomienie to zostaje dokonane jedynie w przypadku, gdy nie zagraża ono możliwości przeprowadzenia kontroli (art. 14b ust. 2 RWKC).

Możliwość upředniego powiadomienia o wytypowaniu przesyłki do kontroli przysługuje jedynie w przypadku, gdy osobą składającą tą deklarację jest upoważniony przedsiębiorca. Przepis jednoznacznie stanowi kto może być beneficjentem korzyści, dlatego też np. w sytuacji, gdy deklarację złoży importer posiadający status AEOS lub AEOF, a przewoźnik wiozący towar nie będzie posiadał statusu AEO, powiadomienie i tak zostanie przekazane importerowi.

Państwa członkowskie mogą jednakże przeprowadzać kontrolę fizyczną, nawet jeżeli upoważniony przedsiębiorca nie został przed przybyciem towarów na obszar celny Wspólnoty powiadomiony o tym, że dana przesyłka została wybrana do takiej kontroli (art. 14b ust. 2).

Przepisy te stosuje się również w przypadku, gdy towary mają opuścić obszar celny Wspólnoty.

6) Szybszy i łatwiejszy dostęp do uproszczeń określonych w art. 14b ust. 1 RWKC.

W przypadku uproszczeń, o których mowa w art. 14b ust. 1 Rozporządzenia Wykonawczego, gdy wniosek złoży przedsiębiorca posiadający świadectwo AEO, warunki i kryteria badane w związku z postępowaniem w sprawie udzielenia statusu AEO nie podlegają ponownej ocenie.

Dodatkowo polska administracja celna podjęła działania mające na celu wprowadzenie pewnych ułatwień organizacyjno-technicznych w celu wyeliminowania uciążliwości związanych z obsługą celną, które będą realizowane w miarę możliwości poszczególnych jednostek Służby Celnej. **Dodatkowe korzyści obejmują:**

7) Priorytetową obsługę zgłoszeń celnych

Priorytetowa obsługa zgłoszenia celnego dotyczy zarówno szybszego przyjęcia (o ile istnieją takie możliwości organizacyjne) jak i obsługę takiego zgłoszenia w pierwszej kolejności.

Priorytetowa obsługa zgłoszenia celnego będzie możliwa gdy status AEO będzie posiadał zgłaszający i jego przedstawiciel (jeżeli występuje).

8) Priorytetową obsługę wszelkich wniosków

Wszelkie wnioski o wydanie pozwolenia, zaświadczenia itp. składane przez Upoważnionego Przedsiębiorcę powinny być przyjmowane i rozpatrywane w sposób priorytetowy.

9) Specjalne miejsca obsługi dla AEO

Tam gdzie pozwala na to infrastruktura należy zapewnić specjalne miejsca do obsługi AEO, jasne i wyraźne oznaczenie w oddziałach, urzędach i izbach celnych miejsc, w których AEO może być szybciej obsłużony. Organy celne zapewniają jednolite oznaczenie tych miejsc z wykorzystaniem Logo AEO.

Logo AEO:

10) Odrębne pasy ruchu

Tam gdzie pozwala na to infrastruktura na przejściach granicznych należy zapewnić specjalne odrębne pasy ruchu dla Upoważnionych Przedsiębiorców. Organy celne zapewniają jednolite oznaczenie tych miejsc z wykorzystaniem Logo AEO.

11) Newslettery wysyłane do AEO

Wysyłanie przez osoby wyznaczone w izbach celnych ważnych informacji na adresy mailowe AEO np. informacje o zmianie przepisów, instrukcje, wyjaśnienia itp. Zakres i częstotliwość przesyłanych informacji zostanie uzgodniona na poziomie izby celnej.

12) Nie żądanie składania zabezpieczenia

Bez uszczerbku dla przepisów szczególnych wynikających m. in. z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22.04.2004r. w sprawie przypadków, w których organ celny pobiera zabezpieczenie (Dz. U. Nr 87, poz. 829) oraz z uwzględnieniem sytuacji, gdy procedurą celną obejmowane są towary podwyższonego ryzyka określone w załączniku 44c do RWKC, organy celne nie będą żądać złożenia zabezpieczenia, gdy przepisy prawa celnego przewidują jego złożenie fakultatywne tj. w przypadku gospodarczych procedur celnych czy procedury dopuszczenia do swobodnego obrotu z zastosowaniem obniżonej stawki celnej ze względu na

końcowe przeznaczenie (end-use) (art. 82 ust. 2, art. 88 i art. 104 Wspólnotowego Kodeksu Celnego).

Jednocześnie dyrektorzy izb celnych, w zależności od możliwości organizacyjno-technicznych i kadrowych, mogą wprowadzać dodatkowe ułatwienia i uproszczenia w zakresie obsługi AEO.